

تاریخ آزمون: ۹۹/۱۰/۱۵ مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان غیردولتی هدی (دوره ی دوم) آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ تعداد صفحه: ۴ تعداد سوال: ۲۹	نام و نام خانوادگی: سوالات امتحان درس: فارسی ۳ پایه: دوازدهم رشته: تجربی / ریاضی نام دبیر: خانم غلامزاده
تاریخ تصحیح: ۹۹/ / نمره: با عدد () نمره با حروف: () امضای دبیر:		
الف	قلمرو زبانی	
۷		
۱	معنای واژه های مشخص شده را بنویسید. الف- <u>سودای</u> عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. <u>خیال</u> / <u>دیوانگی</u> / <u>اشتباک</u> ب- پیر مرد از داخل <u>کازیه</u> پاکتی برداشت. <u>جای کاغذ</u> ج- گفت باید <u>حد</u> زند هشیار مردم مست را <u>کیفر</u> و <u>مجازات</u> شرعی برای مجرم د- <u>وظیفه</u> روزی به خطای منکر نبرد. <u>مقرری</u> / <u>وجه معاش</u>	
۲	معنای صحیح را مشخص کنید. الف- <u>زین</u> بی خردان <u>سفله</u> <u>بستان</u> / داد دل مردم خردمند. (نادان - فرومایه) <u>فرومایه</u> ب- چنان که می گویند هم بر <u>انگاره</u> ی عشق آبادش ساخته اند (شبیه - نقشه) <u>نقشه</u>	
۳	نادرستی های املائی را در عبارات زیر بیابید و صحیح آن را بنویسید. الف- ایزد تعالی در او نظر نکند بازش بخواند باز اعزاز کند. <u>اعراض</u> ب- دیوارهای قنور و باروهای دود خورده زبان حال می گوید. <u>قطور</u> پ- واصفان حلیه جمالش به تحیر منصوب که تو را آنچنان که باید نشناختیم. <u>منسوب</u> ت- مین گذاری کنید که دشمن عن غریب است، عملیات کند. <u>عن قریب</u>	
۴	در میان واژگان زیر واژه نادرست را بیابید و درست آن را بنویسید. <u>غایت القسوی مقصود</u> شرزه شیر ارغند - سموم این عقل بی درد- <u>غایت القسوی مقصود</u> - مهد دموکراسی - بساط تهویه	
۵	نقش ضمائر پیوسته زیر را تعیین کنید: الف- خدایا ز عفو مکن نا امید <u>مفعول</u> ب- خدایا به فضل خودم دست گیر <u>مضاف الیه</u>	
۶	نوع حذف را در عبارت زیر مشخص کنید: وجود عاشق از عشق است، بی عشق چگونه زندگانی کند؟ (<u>نهاد</u>) <u>حذف به قرینه لفظی</u>	
۷	وابسته وابسته را در متن زیر بیابید و نوع آن را مشخص کنید: <u>اجرای (این) طرح: صفت مضاف الیه</u> شهید ساجدی به نقشه و اجرای این طرح ایمان داشت عملیات احداث شروع شد. مهندس شش کیلومتر را همان روز، خاکریزی کرد.	
۸	ابیات زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید: آتش است^۱ این بانگ نای و نیست^۲ باد / هرکه این آتش ندارد نیست^۳ باد آتش عشق است کاندن نی فتاد / جوشش عشق است کاندن می فتاد محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر، زبان را مشتری جز گوش نیست الف- (را) در بیت پایانی از کدام نوع است ؟ <u>فک اضافه</u> ب- یک اضافه تشبیهی و یک اضافه استعاره ی بیابید و بنویسید. <u>تشبیهی این بانگ/ این آتش/ این هوش اضافی: بانگ نای/ آتش عشق/ جوشش عشق</u> ج- از میان کلمات شماره دار بیت اول کدام یک در معنای غیر اسنادی است؟ <u>۳</u>	

۹	برای جای خالی یک گروه اسمی مناسب بنویسید و نمودار آن را رسم کنید: نظر دبیر گرامی صائب است وابسته وابسته وابسته	۰/۵
۱۰	در عبارت زیر یک جمله چهار جزئی با مفعول و مسند پیدا کنید و مسند آن را نشان دهید. او بنده‌ی خود را عاشق کند. (او بنده‌ی خود را عاشق کند آنگاه بر بنده عاشق باشد و بنده را گوید: تو عاشق و محب مایی و ما معشوق و حبيب توایم)	۰/۵
۱۱	نقش دستوری کلمات مشخص شده در کدام گزینه نادرست است ؟ الف- کان سوخته را جان شد و آواز نیامد. (مضاف الیه) ب- بدان گه که شد پیش کاووس باز. (مسند)	۰/۲۵
۱۲	در بیت زیر چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی وجود دارد؟ فقط تعداد را ذکر کنید. زین بی خردان سفلہ بستان/ داد دل مردم خردمند وصفی: ۳: این بی خردان/ بی خردان سفلہ / مردم خردمند اضافی: ۲: داد دل / دل مردم	۰/۵
ب	قلمرو فکری	۸
۱	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان و امروزی بنویسید. نظر دبیر گرامی صائب است الف- برکش زسر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند. ب- نی حریف هر که از یاری برید/ پرده هایش پرده های ما درید. ج- در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد. د- درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته. ه- در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت. و- ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز/ کاین گونه فرصت از دست دادند جویباران. ز- یک روز دنیایی به روم چشم داشت ح- باید که خاک درگه اهل هنر شوی	۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	در بیت: پنهان مکن آتش درون را/ زین سوخته جان شنو یکی پند، مقصود از سوخته جان، کیست؟ خود شاعر	۰/۲۵
۳	مفهوم بیت : سر من از ناله من دور نیست/ لیک چشم و گوش را آن نور نیست، چیست؟ ناتوانی حواس ظاهری از درک و دریافت حقایق معنوی	۰/۵
۴	شاعر در بیت (شو منفجر ای دل زمانه / و آن آتش خود نهفته میسند) دماوند را به چه چیزی توصیه می کند؟ سخن گفتن و حرف دل را به زبان آوردن (دعوت به اعتراض)	۰/۵
۵	بیت (من به هر جمعیتی نالان شدم/ جفت بدحالان و خوشحالان شدم) به کدام ویژگی نی اشاره دارد؟ انعطاف پذیری نی و همنشینی با همگان	۰/۵
۶	مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ ناپایداری و گذرا بودن قدرت و جاه الف- کاووس کیانی که کی اش نام نهادند/ کی بود، کجا بود؟ کی اش نام نهادند ب- راستی خاتم فیروزه ی بو اسحاقی / خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود	۰/۵
۷	در بیت : جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن/ بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است، شاعر بر چه مضمونی تاکید کرده است؟ جان فشانی در راه وطن و میهن دوستی	۰/۵

۰/۲۵	۸	کدام بیت با سایر ابیات تقابل معنایی دارد؟ الف- اگر سالکی محرم راز گشت / ببندند بر وی در بازگشت. ب- عشق با سر بریده گوید راز / زن که داند که سر بود غماز (سخن چین) ج- راز درون پرده چه داند فلک خموش / ای مدعی نزاع تو با پرده دار چیست؟ د- گر فلاطون به حکیمی مرض عشق بپوشد / عاقبت پرده برافتد ز سر راز نهانش
۰/۵	۹	با توجه به بیت : دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی، شاعر شرط دستیابی به کیمیای عشق را چه می داند؟ مس بی ارزش وجود خود را رها کردن و کنار گذاشتن هوای نفس و تعلقات تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی
۰/۵	۱۰	در مصراع (در نیابد حال پخته هیچ خام) مقصود از قسمت مشخص شده چیست؟ استعاره از انسان بی خبر از عشق
۵	ج	قلمرو ادبی
۲	۱	جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف- در مکتب حقایق پیش ادیب عشق هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی ب- وجه خدا، اگر شودت منظر نظر زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی ج- وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقی است آواز باد و باران د- آینه ی نگاهت ، پیوند صبح و ساحل / لبخند گاه گاهت صبح ستاره باران
۰/۵	۲	یک واژه با مفهوم نمادین در <u>هر بیت</u> بیابید و مفهوم هر کدام را جداگانه را بنویسید. الف - همت از باد سحر می طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است. باد صبا: پیام رسانی/ پیک/ پیغام بر ب- ای مرغ سحر عشق زبزوانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد مرغ سحر: عاشق مدعی و ظاهری پروانه : عاشق حقیقی و بی ادعا
۰/۵	۳	به غزل هایی که محتوای آنها بیشتر مسائل اجتماعی و سیاسی است غزل اجتماعی می گویند و در سروده شاعرانی چون محمد تقی بهار، عارف قزوینی، فرخی یزدی می توان نمونه هایی از این نوع غزل را یافت.
۰/۵	۴	در کدام یک از ابیات زیر حسن تعلیل به کار رفته ؟ دلیل خود را بنویسید. الف- برکن زبن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکند ب- تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند (دلیل ارتفاع دماوند و فرورفتن قله را در ابرها ، دوری از مردم و پنهان کردن چهره اش می داند)
۰/۵	۵	با توجه به نوشته زیر یک استعاره بیابید و معنای استعاری آن را بنویسید. آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند. گل های الماس : ستارگان
۰/۵	۶	مفهوم کنایی کنایات زیر را بنویسید. الف- در دل مدار هیچ که زیر و زیر شوی نگران نباش ب- در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که ترک خود کند هوای نفس و منیت خود را فراموش کند
۰/۵	۷	نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید الف- فیه مافیه : مولوی ب- تمهیدات: عین القضات همدانی